

Asociace poskytovatelů
sociálních služeb České republiky

DOPORUČENÝ POSTUP **pro poskytovatele sociálních služeb** **pro případy rozsáhlých výpadků** **dodávek elektrické energie**

NOVINKA

Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MSc., MBA

Ing. Daniela Lusková, MPA, MHA

Mgr. Petr Hanuš

Bc. Jan Gabriel

Ing. Tomáš Černický, Ph.D.

Recenzent: Ing. Jiří Procházka

Doporučený postup pro poskytovatele sociálních služeb pro případy rozsáhlých výpadků dodávek elektrické energie

Vydala Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR

Vančurova 2904, 390 01 Tábor

Vyšlo v listopadu 2022

První vydání

Obsah

Úvod

1	Blackout	8
	Blackout v historii Evropy	9
	Následky blackoutu v sociálních službách	9
	Omezení některých práv klientů v případě mimořádných situací	11
2	Příprava na blackout	14
	Krizový plán a krizový štáb	14
	Budova	16
	Provoz	21
	Zaměstnanci a klienti	23
3	První kroky při blackoutu	24
	Do 2 hodin od zjištění výpadku	24
	Kroky v době 3–8 hodin	26
	8 a více hodin	28
	Závěr	29

Úvod

Témata, jako je pandemie, válka a ekonomická krize, nám ukazují, že naše současná doba není tak stabilní, jak bychom si jistě přáli. Změny, které si neustále se zrychlující život lidské společnosti vynucuje, nás stále častěji staví před úkoly, jejichž řešení bylo donekdávna předmětem knih z žánru vědeckofantastické literatury. Pojmy jako přetížení energetické přenosové soustavy, blackout, náhlé změny počasí, extrémní sucha či bleskové povodně nebo energetická krize jsme tak museli zařadit do našeho běžného slovníku. Navíc masivní odklon od fosilních paliv k ekologicky čistým zdrojům energie, který je zesílen politikou Evropské unie v rámci dohody Green Deal, nepřináší jen pozitivní změnu v ochraně životního prostředí. Zásadní změny technologií v kombinaci s výkyvy počasí mohou vést k situacím, které zásadním způsobem negativně ovlivní velká území na našem kontinentu, ne-li dokonce celou Evropu a odstaví miliony obyvatel od elektrické energie.

Akcent a upozorňování na tyto hrozby právě v souvislosti s poskytováním sociálních služeb (např. v Rakousku, Německu, Švédsku a dalších zemích) a pokyny, které poskytovatelům sociálních služeb doporučovaly, aby vypracovali vnitřní směrnice, připravili se na tyto hrozby, proškolili personál, jak postupovat v krizových situacích apod., nás vedli k tomu, že po pečlivé analýze zahraničních zdrojů, pramenů a odborných textů jsme pro poskytovatele sociálních služeb v České republice vytvořili tento doporučený postup.

Hrozí totiž, že výpadky proudu, které známe i z našich končin, by nemusely trvat v řádu desítek minut či maximálně hodin, ale i několik dní.

Tyto situace, které nazýváme stavem nouze v elektrizační soustavě, vznikají v důsledku:

- a) živelních událostí;
- b) opatření státních orgánů za nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu;
- c) havárií nebo kumulace poruch na zařízeních pro výrobu, přenos a distribuci elektřiny;
- d) smogové situace podle zvláštních předpisů;
- e) teroristického činu;
- f) nevyrovnané bilance elektrizační soustavy nebo její části;
- g) přenosu poruchy ze zahraniční elektrizační soustavy nebo
- h) je-li ohrožena fyzická bezpečnost nebo ochrana osob.

Tento stav způsobuje významný a náhlý nedostatek elektřiny, ohrožení celistvosti elektrizační soustavy, její bezpečnosti a spolehlivosti provozu na celém území státu, vymezeném území nebo jeho části. Přesto je naše přenosová soustava připravena v případě vzniku nouzové situace obnovit funkčnost přenosové soustavy do 24 hodin.

To ovšem neznamená, že na některých lokálních územích nebude elektrická energie déle dostupná z důvodu nutných oprav lokálních rozvodů elektrické energie. Přenosová soustava elektrizační sítě v nouzovém režimu pracuje po vícečetných výpadcích v redukováném rozsahu a je výkonově vybilancovaná omezením spotřeby podle možností výroby elektrické energie na území České republiky, nebo pokud je zachované propojení se zahraničím (ač sice omezené nebo dočasně nedostupné v závislosti na příčině poruchy, ale existující) dovezem elektrické energie ze zahraničí.

Poskytovatelé pobytových sociálních služeb, kteří odpovídají za zdraví a život svých klientů a zaměstnanců, se musí na vznik takové situace připravit a zajistit, aby dopady na tyto osoby byly co nejmenší. Úkol je to o to důležitější, že je zřejmé, že již výpadek v řádu několika hodin začne postupně omezovat, či dokonce zcela zastavovat systémy, jejichž funkčnost považujeme často za samozřejmou. Do několika hodin po výpadku dodávek proudu dochází k vypnutí části mobilní sítě, pokud není proud k dispozici víc než 10 hodin, stává se problematickou

i dodávka pitné vody. Výpadek proudu prakticky okamžitě zastavuje běžný život (ve městech se zastavuje veřejná doprava – tramvaje a metro ihned, autobusy postupně) a je znemožněn nákup i běžných věcí každodenní potřeby (nefungují objednávací a platební systémy i běžné pokladny v obchodech, není možné čerpat pohonné hmoty, nelze komunikovat po internetu, nefungují systémy vykazování ani vedení elektronické dokumentace a mnoho dalšího).

Tento doporučený postup má poskytovatele sociálních služeb připravit na řešení úkolů, které s sebou nouzová situace v důsledku výpadku proudu přinese a na které je potřeba se dopředu připravit. I tady totiž platí, že štěstí přeje připraveným. Prioritně je doporučený postup určen pobytovým sociálním službám, nicméně i jiné druhy sociálních služeb se jím mohou inspirovat.

1 Blackout

Tímto pojmem označujeme rozsáhlý výpadek dodávek elektrické energie na velkém území po dobu desítek hodin nebo dnů, který zasáhne vysoký počet obyvatel. Takový výpadek může nastat zejména v důsledku mimořádné události v přenosové soustavě.

V případě, že se jedná pouze o lokální výpadek (např. v části města), popř. je-li obnovena dodávka elektrické energie v řádu desítek minut až hodin, nejedná se o blackout. Informace, že se jedná o skutečný blackout se všemi možnými důsledky a dopady, může veřejnost obdržet postupně, se zpožděním, a to dle vývoje situace. Dobu, než dojde k obnově dodávky energie, nelze s určitostí předvídat.¹

V případě, že by v České republice nastal blackout, je možné přijmout různá opatření.² Existuje totiž celá řada účinných nástrojů, pomocí kterých lze mimořádným událostem v energetice předcházet či je přímo řešit. Jedná se o nástroje, které vycházejí především z legislativních úprav, jako např. vyhlášení předcházení stavu nouze a vyhlášení stavu nouze v energetice. Tyto stavy může provozovatel přenosové soustavy vyhlásit na celém území. Na vyhlášení těchto stavů přímo navazují provozní opatření v přenosové soustavě, která vychází z celé řady klíčových plánů (frekvenčních, regulačních, omezovacích, vypínacích).

V případě, že by taková mimořádná událost ve značném rozsahu ohrožovala životy, zdraví, majetek a životní prostředí, může být vyhlášen některý z krizových stavů. V této souvislosti mohou orgány státní správy přijímat tzv. krizová opatření, která spočívají např. v omezení pohybu a pobytu osob na vymezeném území, práva pokojně se shromažďovat apod. Může být nařízena např. evakuace osob, pracovní povinnost nebo pracovní výpomoc. Dále jsou přijímána opatření nouzového přežití obyvatelstva, která zahrnují např.:

- nouzové zásobování základními potravinami;
- nouzové zásobování pitnou vodou;
- nouzové základní služby obyvatelstvu;
- nouzové dodávky energií;
- organizování humanitární pomoci.

¹ Viz www.krizport.cz.

² Viz www.krizport.cz.

Blackout v historii Evropy

Masivní a dlouhotrvající přerušení dodávek elektrické energie zatím nenastalo. Existuje několik regionálních případů, avšak odborníci se shodují, že riziko rozsáhlejšího výpadku je pravděpodobnější, než tomu bylo v minulosti. Signálem nám je také skutečnost, že některé evropské země (Německo, Rakousko, Švédsko aj.) se připravují na dopady blackoutů v sociálních službách, zejména v domovech pro seniory a jiných pobytových sociálních službách. Zpracovávají se doporučené postupy a metodiky, sestavují se krizové týmy a pracovní skupiny, jinými slovy se obecně zvyšuje připravenost pro případ, že by blackout nastal. Níže uvádíme několik příkladů, kdy v Evropě nastal blackout:

- **Rok 1978** – sněhová katastrofa v severním Německu
Výpadek na dva dny, 2,5 milionu dotčených osob.
- **Rok 2005** – sněhová katastrofa v Münsterlandu
Výpadek na tři dny, 250 tisíc dotčených osob.
- **Rok 2006** – přerušené vedení v Emslandu
Výpadek na 120 minut, 40 milionů dotčených osob v celé Evropě.
- **Rok 2015** – útok hackerů na Ukrajině
Výpadek na tři hodiny, 230 tisíc dotčených osob.
- **Rok 2019** – nehoda v Berlíně (Köpenick)
Výpadek na 31 hodin, 70 tisíc dotčených osob.
- **Rok 2021** – záplavy v západním a jižním Německu
Výpadek na 12 hodin, 165 tisíc dotčených osob.

Následky blackoutu v sociálních službách

Pro nepřipravené zařízení sociálních služeb může mít déletrvající výpadek elektrické energie dalekosáhlé dopady, jež si málokdo uvědomuje. Je však nutné uvést, že i sebestřípavenější zařízení dokáže kontinuálně poskytovat péči a služby (buť v krizovém módu) jen v řádu maximálně jednotek dnů.³ Pokud analyzujeme již existující manuály a metodiky, pak se víceméně shodují, že v případě výpadku dodávek elektrické energie v řádu více dní (5+, 7+ dní) se bude muset minimálně část péče přesunout do rodin.

³ Pokud není vybaveno samostatným nouzovým zdrojem jako např. velkokapacitními generátory.

V případě blackoutu dojde mimo jiné k přerušení nebo zásadnímu omezení veřejné dopravy. Čerpací stanice jsou sice většinou vybaveny elektrocentrálami, ale ty jsou určeny zejména pro účely kritické infrastruktury státu. Řada zaměstnanců se tak nemusí dostat do práce a 24hodinový provoz může být ohrožen.

Zhruba od 2 do 6 hodin po výpadku přestane fungovat mobilní telefonní síť (vysílače mají externí zdroj, resp. baterii, která se vybití od 2 do 6 hodin po přerušení napájení). Zbude tedy jen krátký čas domluvit vše potřebné. Klasické analogové pevné linky (HTS) sice budou i nadále fungovat, málokdo je ale ještě má.

Lidé budou odstřiženi od datových služeb, nebude tak fungovat internet ani mobilní telefonní síť, dostat se k aktuálním informacím či pokynům proto bude obtížné. Tuto roli převezme veřejný rozhlas.

Do několika hodin po výpadku výrazně klesne tlak vody, nebude ji možné používat ve vyšších patrech budov, někde dokonce vůbec. Na získání informací, které některá zařízení zaznamenávají pouze digitálně (např. informace o preskripci léků), zbude pouze krátká doba. Začne klesat teplota v chladicích zařízeních na léky a potraviny. Obecně budou dalším významným problémem dostatečné zásoby jídla, ale i jeho tepelná příprava. V případě, že k výpadku dojde např. v zimních měsících, bude klesat tepelný komfort.

Pečlivá příprava a uvědomění si všech těchto komplikací mohou významně zmírnit negativní dopady a snížit rizika v případě déletrvajícího blackoutu.

Dopady přerušení energie v čase (co kdy přestává fungovat)

	Po 0–8 hodinách	Po 8–24 hodinách	Po 24 a více hodinách
Budova	Osvětlení, topení, vzduchotechnika, chlazení, výtahy	Splachování na toaletách	Mohou vznikat škody na budově a technické infrastruktuře

	Po 0–8 hodinách	Po 8–24 hodinách	Po 24 a více hodinách
Klienti	Signalizační a dorozumívací zařízení, oxykogenerátory, odsávačka a další podobné přístroje		
Personál	Komunikační sítě	Elektronická dokumentace (po vybití záložních baterií)	
Kuchyně	Kuchyňské přístroje	Zásobování vodou, možnost mytí nádobí	Chlazené a zmrazené potraviny se začnou kazit
Hygiena	Teplá voda	Voda	Praní prádla
Zdraví	Služba praktického lékaře		Chlazení léků

Omezení některých práv klientů v případě mimořádných situací

Sociální služby musí být poskytovány způsobem, který respektuje základní práva klientů sociálních služeb. Mají být poskytovány na základě individuálních potřeb klientů, způsobem, který nepřispívá k prohlubování jejich závislosti na službách, a naopak přispívá k jejich sociálnímu začlenění.⁴ Průběh poskytování sociální služby poskytovatel plánuje a provádí o něm záznamy.⁵

Zaměstnanci poskytovatelů sociálních služeb musí tedy postupovat tak, aby chránili život, zdraví a důstojnost klientů, jejich právo na soukromí, svobodu pohybu nebo právo svobodně rozhodovat o svém životě.

⁴ Ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

⁵ Ustanovení § 88 písm. f) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

Povinnost chránit život, zdraví a předcházet škodám vyplývá také z obecné povinnosti prevence, kterou upravuje občanský zákoník.⁶ S touto povinností souvisí povinnost pracovníků vykonávat nad klienty náležitý dohled, což ovšem neznamená, že pracovník bude dohlížet na klienta na každém kroku.⁷ Pro určení toho, jakou míru dohledu v konkrétním případě lze považovat za náležitou, je důležité mít u klienta zmapováno, které činnosti pro něj představují přiměřené riziko a které pro něj či ostatní představují riziko nepřiměřené. Zachování náležitého dohledu je předpokladem pro to, že poskytovatel nebude odpovídat za škodu způsobenou klientem.⁸

Pro splnění těchto povinností musí mít poskytovatel odpovídající materiálně-technické zázemí, dostatečný počet personálu a správně nastavené pracovní postupy.

Mohou nastat situace, kdy je v zájmu ochrany života a zdraví klientů potřeba zasáhnout do jejich práv. V případě pandemie onemocnění covid-19 byly zásahy zejména do práva svobody pohybu, práva na soukromí nebo práva na rodinný život podloženy opatřeními orgánů veřejné moci (Ministerstvem zdravotnictví či krajskou hygienickou stanicí). Jednalo se o situaci, která zasáhla celou společnost, a bylo třeba, aby bylo omezení práv upraveno na centrální úrovni. Účelem těchto opatření bylo chránit život a zdraví.

Kvůli rozsáhlým výpadkům dodávek elektrické energie může dojít k situaci, kdy poskytovatel nebude schopen zajistit takové podmínky, ve kterých bude možné dodržet prevenční povinnost a náležitý dohled a současně nezasáhnout do některých práv klientů. Může se jednat o nemožnost zajistit dostatečný počet personálu, nefunkčnost elektronických zabezpečovacích systémů (např. bezpečnostních prvků na oddělení pro osoby s demencí) či kombinace obojího. Lze předpokládat, že takové situace (jejichž závažnost se může u jednotlivých poskytovatelů lišit) nebudou řešit orgány veřejné moci na centrální (či krajské) úrovni.

⁶ Ustanovení § 2900 občanského zákoníku: „Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, je každý povinen si počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k neúvodněné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného.“

⁷ Podle Nejvyššího soudu nelze požadavek náležitého dohledu chápat jako neustálý dohled v podstatě zabraňující možnosti dohlíženého samostatně jednat (rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č. j. 25 Cdo 3864/2020-670 ze dne 22. 6. 2021).

⁸ Ustanovení § 2920 a 2921 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

Bude tedy na každém poskytovateli, jak se vyrovná s tím, že pokud má chránit právo klientů na život a zdraví a dodržet svoji prevenční povinnost a povinnost vykonávat náležitý dohled, musí zasáhnout do práva klientů na svobodu pohybu, práva na soukromí či práva svobodně rozhodovat o svém životě. Při kolizi práv je třeba zvažovat, zda:

- opatření, kterým hodlám zasáhnout do práv klientů, sleduje legitimní cíl (ochranu života a zdraví);
- je opatření způsobilé tento cíl naplnit;
- negativa vyplývající z přijatého opatření nepřeváží nad jeho pozitivy;
- pro dosažení cíle neexistuje jiné opatření, které do práv klientů zasáhne mírněji.

V této souvislosti je třeba připomenout, že povinnost zachovávat náležitý dohled neznamená u každého klienta to samé. Opatření, které poskytovatel zvolí, může být u jednoho klienta vyhodnoceno jako přiměřené, kdežto u jiného klienta může představovat již nepřiměřený zásah do jeho práv. Proto i v těchto situacích je třeba individuálně pracovat s přiměřeným rizikem a opatřením.

Aby poskytovatel prokázal, že k omezení některých práv klientů přistoupil odpovědně a přijal opatření, která nejméně zasahují do jejich práv, je třeba, aby myšlenkové procesy poskytovatele, jednotlivé varianty opatření, jejich výhody i nevýhody a konečně důvody, pro které se rozhodl pro konkrétní opatření, byly písemně zachyceny.

Přijatá opatření musí být v čase přehodnocována a vždy musí respektovat lidskou důstojnost.

2 Příprava na blackout

S vědomím a se znalostí toho, co může blackout zapříčinit, je nutné připravit se na tuto krizovou situaci. Níže popisujeme jednotlivé přípravné procesy se strukturovaným rozdělením.

Krizový plán a krizový štáb

Základní podmínkou pro zvládnutí krizové situace je krizová připravenost, tedy mít k dispozici:

- krizový plán;
- krizový štáb.

Krizový plán je souborem opatření v rámci standardu kvality sociální služby č. 14 Nouzové a havarijní situace a výstupem řízení rizik, který je součástí managementu a také controllingu. Tuto příručku je nutno využít v první řadě pro analýzu možných rizik spojených s blackoutem specificky pro dané zařízení a následně nastavit opatření, která povedou ke zmírnění dopadů. Identifikaci rizik lze v případě blackoutu provést pouze metodou modelování scénářů, tedy krizový štáb musí definovat, co vše se může stát. Dalším krokem je klasifikace rizik, tedy vyhodnocení, co v době vzniku blackoutu reálně nastane a do jaké míry (s jakou pravděpodobností) a také jaké bude mít nastalá situace následky (dopad).

Stupnice pro velikost dopadu rizika

Hodnota	Dopad D
1	Téměř neznatelný (od 0,1 do 1,0) – velmi malý
2	Drobný (od 1,1 do 2,0) – malý
3	Významný (od 2,1 do 3,0) – střední
4	Velmi významný (od 3,1 do 4,0) – vysoký
5	Nepřijatelný (od 4,1 do 5,0) – velmi vysoký

Stupnice pro pravděpodobnost výskytu rizika

Hodnota	Pravděpodobnost výskytu P
1	Téměř nemožná (od 0,1 do 1,0) – velmi malá
2	Výjimečně možná (od 1,1 do 2,0) – malá
3	Běžně možná (od 2,1 do 3,0) – střední
4	Pravděpodobná (od 3,1 do 4,0) – vysoká
5	Hraničící s jistotou (od 4,1 do 5,0) – velmi vysoká

Pro vyhodnocení využíváme matici rizik.

Matice rizik

5	5	10	15	20	25
4	4	8	12	16	20
3	3	6	9	12	15
2	2	4	6	8	10
1	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5

Pravděpodobnost

Na základě analýzy rizik je následně zpracován krizový plán, tedy co je třeba mít předem připravené, jaké situace a jakým způsobem se řeší do 2 hodin, do 8 hodin a dále. Kritické jsou oblasti vyhodnocené v matici mezi hodnotami 12–25, ty je třeba řešit prioritně.

Skupina lidí, která se problematikou zabývá, je sdružena do krizového štábu. Jeho členové by měli být vybráni na základě pozic, nikoli přímo personifikováni. Je jasné, že v krizovém štábu je vrcholové vedení organizace, dále to mohou být vedoucí na nižších stupních řízení, interní auditoři, manažeři kvality nebo řadoví zaměstnanci.

Úkolem krizového štábu je:

- vypracovat scénáře;
- vypracovat analýzu rizik;
- provést inventuru zdrojů;
- vypracovat krizový plán;
- kontrolovat krizový plán v části „Co je třeba učinit předem“;
- zajistit pravidelné školení zaměstnanců;
- v době krizové situace komunikovat s určenými skupinami dle přidělené odpovědnosti
- v době krizové situace plnit úkoly dle přidělené odpovědnosti.

Samostatnou kapitolou, kterou je třeba pečlivě připravit, je komunikační plán. Je nutno mít na paměti, že telekomunikační linky budou mimo provoz. V rámci přípravy plánu se musí ověřit, jakou dobu ještě budou fungovat, a to jak pevné, tak mobilní linky. Je nutno připravit plán a zjistit, koho stihneme touto cestou informovat a jaké další úkoly stihneme zajistit. Následná vnitrofiremní komunikace musí mít pravidla – buď budou v rámci budovy fungovat informační spojky v podobě vybraných zaměstnanců, kterých však bude málo a bude třeba je směřovat do základní péče o klienty, nebo poskytovatel připraví vhodnější variantu, a tou je spojení vysílačkami. Z plánu musí být jasné, kolik jich bude, kam se umístí, kdo bude zabezpečovat obnovu a zásobu baterií (dobíjení baterek nebude možné) a také kontrolu v době, kdy krize neprobíhá, aby vše bylo na svém místě.

Při tvorbě krizového plánu prověřit jeho návaznost na krizový plán obce, případně kraje.

Budova

Inventura zdrojů

Ve vztahu k budově nutné znát nebo mít připraveno:

- technicko-materiální nouzové vybavení;
- kompletní seznam důležitých telefonních čísel (na integrovaný záchranný systém, aktuální pohotovostní telefonní spojení na všechny dodavatele energií, servisní a revizní společnosti, místní elektrikářské, instalatérské a plynářské společnosti s nepřetržitým provozem apod., na orgány krizového řízení příslušného městského úřadu, magistrátu, kraje atd.) u pracovníka pověřeného krizovým řízením, na sesternách, pečovatelnách, v místnostech pro personál, na recepci apod.

Je potřeba zajistit následující informace o:

- struktuře náhradních zdrojů elektrické energie (záložní zdroj neboli UPS, motorgenerátor) – jak dlouho a jaká zařízení budou vaše náhradní zdroje napájet;
- druzích náhradních paliv a pohonných hmot (plynová bomba, nafta do motorgenerátoru atd.) a kde jsou uskladněny;
- společnostech zajišťujících dodávky energií – délku a rozsah jejich dodávek v případě dlouhodobé a plošné odstávky elektrické energie;
- systému napájení výpočetní techniky, včetně serveru náhradním zdrojem a o výdrži provozu po výpadku elektrické energie.
- počtu funkčních bateriových zdrojů do klasického radia, vysílaček, bateriových svítilen a čelovek. Důležité je mít je uloženy na takovém místě, kde budou ihned k dispozici sloužícímu personálu (u pracovníka pověřeného krizovým řízením, na sesternách, pečovatelnách apod.).

Nouzový zdroj energie

(bateriové zdroje, motorgenerátory, dieselaagregáty apod.)

Je nutné zjistit, jak dlouho budou tyto zdroje dodávat elektrickou energii do vašeho zařízení, co tyto náhradní zdroje primárně napájejí a po jakou dobu. Náhradní zdroje elektrické energie jsou zpravidla určeny pro napájení požárně-bezpečnostních zařízení (nouzového osvětlení, elektrické požární signalizace, požárního rozhlasu, evakuačních výtahů, požárního větrání apod.). Tyto informace získáte z příslušné technické dokumentace náhradních zdrojů nebo od společností, které ve vašem zařízení zajišťují servis a revize těchto zdrojů, požárně-bezpečnostních zařízení apod.

Vlastní-li organizace náhradní zdroj elektrické energie, je nutná pravidelná údržba. Důležité je mít vyškolený personál, který bude umět zdroj nahodit, případně zajistit obsluhu, a také dostatek paliva.

Nouzové osvětlení

Vaše zařízení je osazeno nouzovým osvětlením, které zpravidla slouží pro usnadnění orientace v případě požáru a následné evakuace. Nouzové osvětlení má většinou vlastní napájení z bateriového zdroje integrovaného do světla nebo je napájeno z náhradního zdroje elektrické energie. V případě výpadku elektrické energie bude nouzové osvětlení podle typu fungovat cca 2 hodiny.

Délka dodávek tepla

U vašeho dodavatele tepla (centrálního zdroje tepla) je potřeba zjistit, jak dlouho je schopen v závislosti na vlastní technologii distribuovat do vašeho zařízení teplo. Centrální zdroj tepla ve výměňkové stanici ve vašem zařízení zajišťuje jednak distribuci topné vody, a jednak výrobu teplé užitkové vody. V případě odstávky centrálního zdroje tepla se nebude topit a také nebude k dispozici teplá užitková voda. V případě, že máte k dispozici vlastní zdroj tepla (nejčastěji plynovou kotelnu), dojde pravděpodobně k okamžitému přerušení výroby tepla a teplé užitkové vody. Veškeré vybavení kotelny, včetně kotlů a dalšího příslušenství (oběhová čerpadla, regulátory tlaku atp.) je také napájeno elektrickou energií. Pokud tedy není z náhradního zdroje elektrické energie zajištěna kotelna nebo není objekt např. vytápěn kogenerační jednotkou, která zároveň vyrábí elektrickou energii, případně fotovoltaikou, dojde k okamžitému zastavení topení. Teplá užitková voda bude k dispozici do vyčerpání zásobníků.

Zajištění vody v případě výpadku

Je nutné zjistit, po jakou dobu od plošného výpadku elektrické energie budou distributoři pitné vody schopni zajistit její dodávku v závislosti na technologickém vybavení vodárny a výkonu jejího náhradního zdroje elektrické energie. Obecně se uvádí, že k přerušení dodávky pitné vody dojde po cca 8 hodin od plošného výpadku elektrické energie. V případě potvrzení dlouhodobého plošného výpadku elektrické energie je potřeba naplnit všechny vhodné dostupné nádoby pitnou vodou (hrnce v kuchyni, varný kotel, PET láhve, namáčecí vany, úklidové kbelíky, vany apod.). V rámci nouzového vybavení by měly být k dispozici plastové barely.

Tepelný komfort pro klienty

Jelikož je velmi pravděpodobné, že v případě výpadku elektrické energie dojde k omezení dodávek tepla a teplé užitkové vody a pakliže výpadek nastane v chladnějších měsících, je nutné zvážit pořízení nouzových příkrývek – termofólií, případně dalších náhradních příkrývek.

Zajištění dveří

(sestavění plánu v případě nutnosti otevřít/zavřít dveře)

V rámci zabezpečení vašeho zařízení mohou být nainstalovány různé zabezpečovací prvky (elektromagnetické držení dveří v únikových koridorech, kamery s rozpoznáváním tváří, kódové klávesnice, videotelefony, signalizační portály, systém sestra-pacient apod.), které zajišťují vaše zařízení před vstupem nežá-

doucích osob, a naopak před svévolným opuštěním zařízení klientem, u kterého je to z různých důvodů nebezpečné. V případě, že nastane výpadek elektrické energie, dojde pravděpodobně k okamžitému odstavení těchto zabezpečovacích zařízení, pakliže nejsou napájeny z náhradního zdroje elektrické energie (UPS, motorgenerátor). Je tedy nutné přijmout okamžitá opatření, např. umístit do nouzových východů z objektu fyzické zábrany, fyzicky zamknout dveře apod. nebo v těchto prostorech zajistit stálou službu. Některá tato opatření mohou v dané situaci být v přímém rozporu s požárněbezpečnostním řešením objektu (zejména co se týče umožnění průchodu evakuačními koridory). Je tedy nutné zvýšit dohled a být maximálně opatrní. V případě dlouhodobého výpadku elektrické energie, kdy nejsou zabezpečovací systémy v provozu, je potřeba mít na mysli, že na prvním místě je stále bezpečnost klientů a může hrozit vysoké riziko, že větší počet klientů svévolně opustí zařízení, ačkoli je to pro ně potenciálně nebezpečné. Bude tedy nutné preferovat některé způsoby omezení pohybu klientů před některými předpisy, zejména z oblasti požární bezpečnosti staveb.

Stravování

Alternativní ohřev vody a skladování plynových bomb

Pro alternativní ohřev teplé vody v kuchyni, resp. přípravu jídel a teplých nápojů (čaje, polévky, těstovin apod.) je vhodné využít varné plynové stoličky na propan-butan. Tlaková láhev na propan-butan (plynová bomba) o objemu 10kg, která je standardně dostupná, by měla pokrýt cca 20 hodin provozu velké plynové varné stoličky (průměrná spotřeba cca 0,45 kg propan-butanu za hodinu v závislosti na výkonu varné plynové stoličky).

Plynové bomby je nutné bezpečně skladovat v souladu s požárněbezpečnostním řešením objektu. Pokud není možné skladovat plynové bomby uvnitř budovy, je možné zvážit jejich uskladnění např. v zahradním domku, venkovním technickém přístřešku apod., podle instrukce osoby pověřené požární ochranou v zařízení.

Zásadní je zajištění teplých nápojů. Stravování lze totiž zabezpečit primárně studenou kuchyní (teplou pouze u mechanicky upravované stravy). V případě, že dojde k rozhodnutí zajišťovat teplé jídlo, je vhodné pro jeho distribuci v rámci zařízení pořídit nahřívací desku, která by se po zahřátí v hrnci s horkou vodou na varné stoličce vložila do ohřívací vany nebo „letadlového vozíku“. Dalším neocenitelným pomocníkem jsou termotašky.

V každém případě je vhodné používat jednorázové nádoby (menu boxy, misky na polévku s víčkem, talíře, příbory) – vše ze zdravotně nezávadného, jednorázového plastu určeného pro toto použití. Základní počet je třeba mít trvale na skladě.

Příprava a udržování v teplém stavu

- Nahřátí nahřívacích desek ve vodní lázni na plynové varné stoličce;
- samotná tepelná příprava polévek a hlavních chodů na plynové varné stoličce;
- vložení do „letadlového vozíku“ – nutné zahřát „letadlový vozík“ pro následné uchování připravených jídel;
- porcování jídla na jednorázové nádoby těsně před expedicí.

Transport ke klientovi

- „Letadlový vozík“ – pro přízemní podlaží (v případě nefungujícího výtahu);
- termoizolační transportní taška – pro ostatní podlaží (1 taška = 12 obědů – polévka, hlavní chod, salát).

Krizový jídelníček

Při přípravě jídelníčku v době blackoutu dominuje snaha o maximální zpracování surovin, které jsou objednané a uložené v chladicích a mrazicích boxech v souladu s HACCP.⁹

Způsob zásobování dodavatelem v případě výpadku

Možnosti zásobování během blackoutu se prověřují u hlavních dodavatelů potravin. V případě, že dodavatelé nebudou schopni zajistit základní zásobování, je nutné mít k dispozici dostatečné zásoby trvanlivých potravin a udržovat skladovou zásobu. Pokud nedojde k přerušení zásobování, je potřeba s dodavateli vyjednat odpolední závozy surovin k přípravě večeře.

Je třeba předem prověřit, zda orgány krizového řízení budou mít pro obytná zařízení sociálních služeb, zdravotnická zařízení apod. k dispozici polní kuchyně. Pokud by je bylo možné využít, je nutné v daném časovém úseku ihned kontaktovat orgány krizového řízení (ovšem s ohledem na možnosti provozu telekomunikačních sítí).

⁹ HACCP = systém analýzy rizika a stanovení kritických kontrolních bodů.

Provoz

Provoz jednotlivých organizací se může lišit s ohledem na jejich stavební uspořádání, současnou zajištěnost, ale také s ohledem na možnosti, které mají. V současné době již existují provozovatelé, kteří jsou napojeni na vlastní nezávislé zdroje elektrické energie, případně i na další zdroje.

V této kapitole chceme pouze shrnout, jak by z pohledu zpracovatelů měla být organizace v ideálním případě připravena, aby zvládla zajistit provoz i během blackoutu.

Zálohový zdroj PC a tiskárny

V současné době se většina záznamů o klientech i zaměstnancích uchovává v PC. Je proto vhodné mít minimálně jeden notebook s nabitou baterií nebo stolní počítač s UPS.

Pevné telefonní linky

Je třeba, aby bylo zřejmé a organizace měla zjištěno, zda a po jakou dobu, budou v případě výpadku elektrické energie fungovat pevné telefonní linky a jak dlouho tedy bude fungovat vzájemné spojení mezi odděleními. Vše by mělo být uvedeno v krizovém plánu.

Elektrická požární signalizace

Je třeba mít zjištěno, po jaké časové období zůstává EPS funkční, aktivovat požární hlídky a další následné kroky dle nastavené požární dokumentace. Veškeré informace musí být součástí všech krizových plánů, včetně jmen zaměstnanců vyškolených pro požární hlídky.

Bateriový radiopřijímač a zásoba baterií

V případě blackoutu je bateriový radiopřijímač jediným dostupným zdrojem informací, které lze získat naladěním ideálně stanice Český rozhlas Radiožurnál, případně jeho frekvenci mít uvedenou na radiopřijímači. Radiopřijímač musí být vhodně umístěn s ohledem na dostupnost a musí být pravidelně kontrolován stav baterií.

Baterky/svítidla, čelovky

Po určité době končí světelnost nouzového osvětlení. Nemá-li být přerušena péče o klienty, je vhodné nosit čelovku, díky které se lze volně pohybovat a mít volné ruce. Baterky, čelovky i svítilny je nutné vhodně uskladnit, zajistit jejich dostupnost a sdílet informace, kde je co umístěno, a pravidelně kontrolovat baterie.

Vysílačky/radiostanice (bateriové)

V případě dlouhodobého blackoutu jsou vysílačky/radiostanice jediným spojením, díky jednomu spojení navíc informujete všechny osoby. Je potřeba mít zajištěn dostatečný počet vysílaček/radiostanic, ideálně dle počtu oddělení nebo alespoň dle počtu domů, a navíc pro krizový štáb. Důležitá je opět kontrola baterií, zajištění jejich funkčnosti a dostupnosti.

Palivo, dřevo

Palivo či dřevo mohou být potřeba k zajištění stravy (např. u grilu), případně i k uvolnění napjaté atmosféry mezi klienty i zaměstnanci, k zahnání paniky apod. (možnost udělat táborák, opékání buřtů atd.). Další palivo je vhodné pro zajištění funkčnosti případných technologií, které má organizace k dispozici (lehké topné oleje, nafta apod.).

Zásoba ledu

Mrazáky uchovávají led poměrně dlouhou dobu, ty nejkvalitnější až 48 hodin. Vhodné je mít i chladicí kazety. Led bude použit do chladniček na odděleních, kde jsou léky, které musí být uchovávány při určité teplotě. Tyto kazety jsou běžně dostupné na internetových obchodech.¹⁰

Retenční nádrže

V rámci příprav na blackout je potřeba zvážit vybudování retenční nádrže na dešťovou vodu, kterou by bylo možné používat ke splachování toalet, a to nejen v době krize, kdy společnost šetří všemi zdroji.

Toalety

Je nutné počítat se zajištěním krizového provozu toalet, u části toalet lze zvážit splachování dešťovou vodou (díky vybudování retenční nádrže). Další možností je vhodné umístění chemické toalety (např. na zahradě se může hodit i při běžném provozu, kdy není nutné řešit následky blackoutu).

¹⁰ Viz <https://www.unimed.cz/chladici-modularni-prvky-kazety-pro-lekarske-ucely>.

Zaměstnanci a klienti

Seznam zaměstnanců v dosahu

Z pohledu personálního zajištění v krizové situaci je nutno vzít v potaz, že v době blackoutu, na rozdíl od jiných krizových situací, se řada zaměstnanců nedostane na pracoviště. Jedná se zejména o ty zaměstnance, kteří dojíždějí vlaky a trolejbusy. Dojíždějící, kteří využívají autobusy a auta, se pravděpodobně do práce dostaví ještě následující den, než dojdou pohonné hmoty, jež nebude možné načerpat ani do autobusů, ani do osobních vozidel či motorových vlaků.

Pro krizovou připravenost je zásadní vědět, s kým lze v této situaci na pracovišti počítat. Je tedy doporučeno při zakládání osobní karty zaměstnance v rámci zjišťování jiných údajů také zjistit:

- zda je zaměstnanec schopen dostavit se do práce v krizové situaci (dotazem, zda dojede autem, dojde pěšky, na kole);
- soukromé telefonní číslo.

Dále je potřeba nastavit tuto funkci do filtru přehledu zaměstnanců. Možnost nastavit funkci k určení zaměstnance jako krizového pracovníka má většina informačních systémů. Značná část poskytovatelů používá IS Cygnus 2. V případě, že krizová situace nastane, lze následně vygenerovat export z IS se seznamem lidí schopných se do práce dostavit a s jejich telefonními čísly.

Školení zaměstnanců

Stejně jako zaměstnavatel pravidelně školí své zaměstnance v BOZP a PO, školí je také v postupech nouzových a havarijních situací. Školení je nutné provádět každý rok pro zachování základního povědomí mezi zaměstnanci, a to buď prezenčně či online nebo prostřednictvím e-learningu.

3 První kroky při blackoutu

V následující části doporučeného postupu chceme připomenout a objasnit první kroky, které je třeba při blackoutu podniknout v každé organizaci s ohledem na zajištění dalšího provozu a fungování. Jednotlivé kroky mohou samozřejmě probíhat souběžně, a to s ohledem na to, jak rychle je aktivován krizový štáb, který přebere veškeré řízení.

Do 2 hodin od zjištění výpadku

Zjistit stav/rozsah výpadku

Kontaktujte dodavatele elektrické energie a informujte se o rozsahu výpadku a času, kdy dojde k obnově. V případě déletrvajícího blackoutu je nutné podniknout další kroky, v případě krátkodobého výpadku je třeba mít v organizaci nastavený systém postupu (v některých bodech se bude jistě podobat). V ideálním případě zjistit i stav u dalších poskytovatelů v regionu.

Pokud stále funguje PC a internet, můžete případně zjistit rozsah výpadku na webu poskytovatele apod.

Zjištění blackout

Okamžitě informujte krizový štáb (dle zpracovaného krizového plánu). Ideální je, pokud je jeden člen krizového štábu neustále v místnosti krizového štábu, nepřetržitá přítomnost je důležitá kvůli zajištění komunikace a toku informací. Ve zpracovaném krizovém plánu jsou jednoznačně popsány kroky, vyjmenování členové krizového štábu včetně kontaktů na ně a popsán seznam následujících kroků, kompetencí a odpovědností.

Kontrola výtahů

V případě, že hrozí uvíznutí klientů či zaměstnanců ve výtahu, situaci neprodleně řešte dle nastavených pravidel. Každá organizace, kde je výtah, má pro takové případy zpracovány postupy. Postup je opět popsán nejen v krizovém plánu, ale i v knize výtahů, a organizace má proškolený personál a seznam kontaktů na firmu poskytující opravy výtahů.

Zajistit směny minimálně na 48 hodin, ideálně na 72 hodin

Je nutné si uvědomit, že dojde k výpadku mobilní sítě i telefonů a do doby funkčnosti je třeba zajistit obsazení služeb i s ohledem na nedostupnost MHD a veřejné dopravy, nastavit systém rozvozů apod. V ideálním případě je v krizovém plánu aktualizovaný seznam zaměstnanců, kteří jsou připraveni, obdobně jako v případě pandemie, nastoupit do zaměstnání na nepřetržitou dobu, případně nemají problém se zajištěním vlastní dopravy.

Informovanost – zapnutý radiopřijímač pro čerpání informací (ČRo 1 Radiožurnál)

O nastalé situaci informujte zaměstnance i klienty, a to klidně, klidným tónem s ujištěním, že je organizace na takovou situaci připravena. Probíhá případné rozdání čelovek, aktivace radiostanic či nastavení frekvence pro společný kontakt vysílačkami. Klientům vysvětlíte, že mají zůstat na pokojích a v ideálním případě neopouštět pokoje. Všechny klienty je nutné opětovně upozornit na zákaz používání svíček a otevřeného ohně.

Tisk nezbytné dokumentace

Dokumentaci potřebnou pro poskytování sociální a ošetrovatelské péče vytiskněte z PC a tiskárny, které jsou napojené na UPS (medikace, další důležité informace, dále informace a kontakty na zaměstnance). Jaká dokumentace, kdo ji bude tisknout a kde bude uložena by mělo být náplní krizového plánu a dle toho je třeba postupovat s minimálními odchylkami. Všichni se spoléhají, že vše funguje dle vyškoleného a popsaného procesu, měnit priority a potřeby je oprávněn pouze krizový štáb.

Komunikace s rychlou záchrannou službou (RZS) a spádovou nemocnicí

Kontaktujte RZS a spádovou nemocnici, předejte jim informace a zajistěte odvoz některých klientů do nemocnice, která je na výpadek elektrické energie připravena, zejména těch klientů, kteří jsou závislí na kyslíku či dalších přístrojích.

Zajistit vodu

Napusťte nádoby na vodu, a to minimum na zajištění pitného režimu a minimum k zajištění hygieny.

Kontaktovat dodavatele a spolupracující organizace

S ohledem na zajištění dodávek potravin a dalších potřebných surovin kontaktujte dodavatele a zjistěte, jak budou schopni v dodávkách potravin pokračovat po dobu blackoutu. Zajistěte potřebné dodávky potravin a vody, nápojů a dalších surovin nutných pro provoz organizace, v krizovém plánu by měl být uveden kontakt na nejdůležitější dodavatele a případně uvedeno, zda je s nimi předjednána dodávka i v případě blackoutu.

Kroky v době 3–8 hodin

V dalším časovém úseku dlouhodobého plošného výpadku elektrické energie se doporučuje provádět následující činnosti:

Zajistit alternativní stravování

V případě, že je potvrzena dlouhodobá plošná odstávka elektřiny v první fázi výpadku (první 2 hodiny), je nutné zajistit alternativní způsob přípravy a distribuce stravování, což je podrobně popsáno v kapitole Budova. V době 3–8 hodin bude nutné zajistit alespoň teplé nápoje. K jejich přípravě využijte plynovou varnou stoličku na propan-butan.

V rámci nouzového režimu stravování, v případě, že jste schopni alternativně připravovat teplé jídlo, doporučujeme zpracovávat nejprve chlazené potraviny a poté mražené tak, jak bude teplota v mrazicím boxu nebo mrazáku stoupat. Např. máte-li v chladicím boxu, resp. lednici uzeniny, zpracujte je např. do bramborového guláše, polévky apod., případně je vydejte jako snídaní/svačinku. Až po zpracování chlazených potravin s krátkou dobou trvanlivosti začněte zpracovávat trvanlivé potraviny.

Doporučujeme prověřit a předem zajistit, aby bylo možné distribuovat teplou stravu z jiného zařízení (sociální služby nebo zdravotnického zařízení, školy apod.) z oblasti, kde výpadek nenastal, resp. kde jsou schopni připravovat teplou stravu i v případě absence elektrické energie.

Minimálně otevírat lednice a mrazáky

V případě dlouhodobého a plošného přerušení dodávek elektrické energie doporučujeme otevírat lednice, mrazáky, resp. chladicí a mrazicí boxy minimálně. Doporučujeme zjistit u dodavatele, resp. výrobce chladicích a mrazicích zařízení (ledniček, mrazáků, chladicích a mrazicích boxů), jak dlouho udrží nízkou teplotu s ohledem na četnost otevírání. Chlazené potraviny bude tedy žádoucí po určité době přesunout do mrazicího boxu.

Přidávat led do lednice s léky

Namrazená kazeta udrží alespoň částečně chlad v lednicích s léky vyžadujícími skladování za nízkých teplot. Předpokladem co nejdelšího zachování nízké teploty v lednici na léky je její minimální otevírání.

Vypnout elektrické citlivé přístroje

V případě, že dojde ke znovuoobnovení dodávek elektrické energie, lze očekávat různé proudové rázy v elektrorozvodné síti. Přestože jsou dnes elektroinstalace budov běžně vybaveny proudovými chrániči, doporučujeme vypnout ze zásuvky veškeré elektrospotřebiče, zejména pak elektrospotřebiče citlivé na tyto výkyvy (výpočetní techniku, televize, zdravotnické přístroje, pračky apod.).

Elektrospotřebiče se odpojují ze sítě také z bezpečnostních důvodů. Pokud v momentu přerušení dodávek byl nějaký elektrospotřebič (např. rychlovarná konvice, sporák, konvektomat apod.) v provozu, po obnovení dodávek elektrické energie hrozí jejich samostatné zapojení a vznik nebezpečné situace (riziko vzniku požáru apod.).

Hovoříme-li o vypojení přístrojů z elektrické sítě, je myšleno vždy přímo odpojení ze zásuvky, nikoliv stand-by režim apod.

Zkontrolovat, zda jsou spotřebiče vypnuté

Jak bylo uvedeno v předcházejícím bodě, kromě odpojení citlivých přístrojů z elektrorozvodné sítě doporučujeme zkontrolovat, zda jsou všechny ostatní elektrospotřebiče odpojené ze sítě, aby v případě jejich zpětného zapojení nebyly bezpečnostním rizikem. To se týká zejména varných elektrospotřebičů (rychlovarné konvice, sporáku, konvektomatu, pračky apod.).

Nevětrat

Dojde-li k výpadku elektřiny v zimních měsících, uzavřete všechna okna a východy a zabraňte úniku tepla.

Zajistit krizový chod toalet

Zajistěte nouzový režim toalet – vyčleňte toalety, kde bude zajištěno splachování vodou z kbelíků, které budou naplněny v prvních hodinách, nebo z retenčních nádrží na dešťovou vodu (a to buď přepínáním na zvláštní vodovodní okruh, nebo napuštěnými kbelíky). Případně aktivujte chemickou toaletu. Určitě nebude možné provozovat všechny toalety.

8 a více hodin

V dalším časovém úseku dlouhodobého plošného výpadku elektrické energie doporučujeme provádět následující činnosti krizového řízení ke všem předchozím:

1. Minimalizovat péči na bazální nezbytnou úroveň (bez aktivizace; nebude možné koupání) a posílit osobní kontakty s klienty, uklidnit je, informovat je o dalším vývoji. Klienti budou bez spojení s rodinou a ani poskytovatel nebude schopen s kýmkoli komunikovat jinak než interně osobně či vysílačkami a navenek osobně.
2. Klientům se v této době již musí zajišťovat tepelný komfort (pokud se událost stane v zimních měsících). Využijeme veškeré možné jejich oblečení, pokrývky, které budou v oběhu, případě ty, které budeme mít na skladě, a termofolie, pokud byly v době přípravy nakoupeny. Důležité bude nenechat klienty prochladnout.

Závěr

Jak moc reálné je nebezpečí rozsáhlého a déletrvajícího výpadku dodávek elektrické energie lze jen těžko odhadovat. Zvýšená připravenost několika evropských zemí nás vedla k myšlence připravit na toto případné nebezpečí i české poskytovatele sociálních služeb.

Z předchozích zkušeností, tj. ještě před energetickou krizí, známe případy, kdy došlo v různých regionech Evropy k těmto výpadkům v rozsahu vyšších hodin či nižších desítek hodin. Oba dva případy však představují riziko pro poskytovatele sociálních služeb a zejména jejich klienty. A právě připravenost, krizový scénář a jasně stanovené postupy výrazně snižují rizika a škody.

Zůstává naší nadějí, že k tomuto scénáři nikdy nedojde.

Přílohy

Příloha č. 1: Analýza rizik

Příloha č. 2: Přiřazení role krizového pracovníka zaměstnanci v IS Cygnus 2

Příloha č. 1

Analýza rizik

Stupnice pro velikost dopadu rizika

Hodnota	Dopad D
1	Téměř nezatelný (od 0,1 do 1,0) – velmi malý
2	Drobný (od 1,1 do 2,0) – malý
3	Významný (od 2,1 do 3,0) – střední
4	Velmi významný (od 3,1 do 4,0) – vysoký
5	Nepřijatelný (od 4,1 do 5,0) – velmi vysoký

Stupnice pro pravděpodobnost výskytu rizika

Hodnota	Pravděpodobnost výskytu P
1	Téměř nemožná (od 0,1 do 1,0) – velmi malá
2	Výjimečně možná (od 1,1 do 2,0) – malá
3	Běžně možná (od 2,1 do 3,0) – střední
4	Pravděpodobná (od 3,1 do 4,0) – vysoká
5	Hraničící s jistotou (od 4,1 do 5,0) – velmi vysoká

Metody eliminace:

- „VYHNUTÍ SE“ riziku – zákaz vybraných rizikových aktivit a procesů
- „AKCEPTACE“ rizika – udržení rizika na stávající úrovni bez dalších aktivit
- „OMEZENÍ“ rizika – redukce rizika snížením pravděpodobnosti nežádoucích událostí
- „PŘENOS“ (sdílení) rizika – snížení velikosti dopadu např. pojištěním rizika

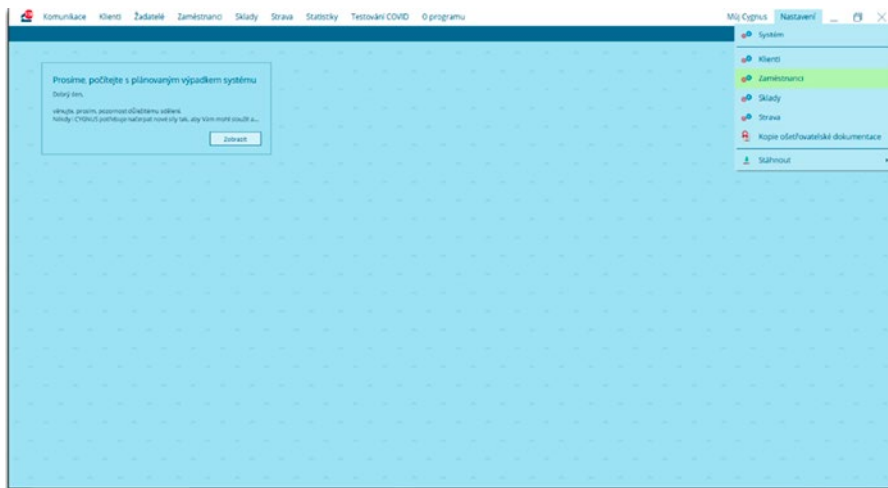
Název rizika	Míra pravděpodobnosti výskytu rizika (P)	Míra dopadu rizika (D)	Významnost rizika (P x D)	Doporučení / opatření k eliminaci rizika Metoda	Útvar/osoba odpovědná za realizaci opatření	Termín zavedení	Cyklus kontroly opatření

Název rizika	Míra pravděpodobnosti výskytu rizika (P)	Míra dopadu rizika (D)	Významnost rizika (P x D)	Doporučení / opatření k eliminaci rizika Metoda	Útvar/osoba odpovědná za realizaci opatření	Termín zavedení	Cyklus kontroly opatření

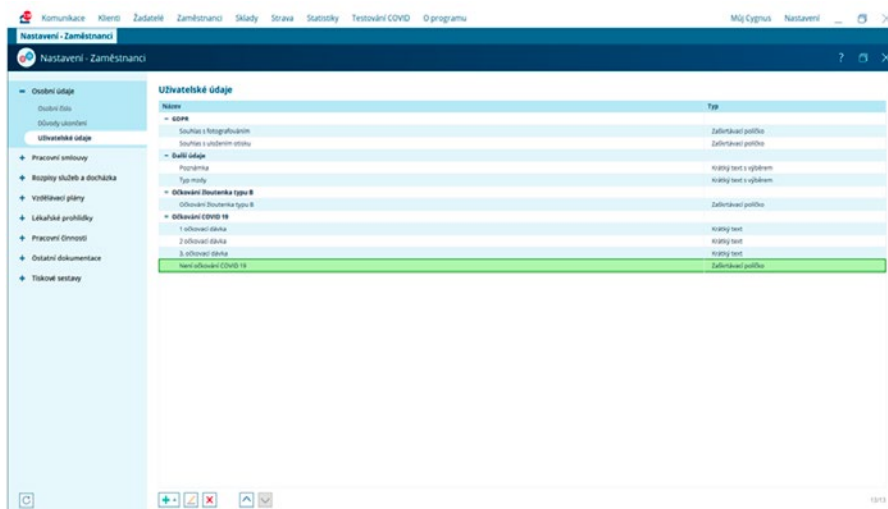
Příloha č. 2

Přiřazení role krizového pracovníka zaměstnanci v IS Cygnus 2

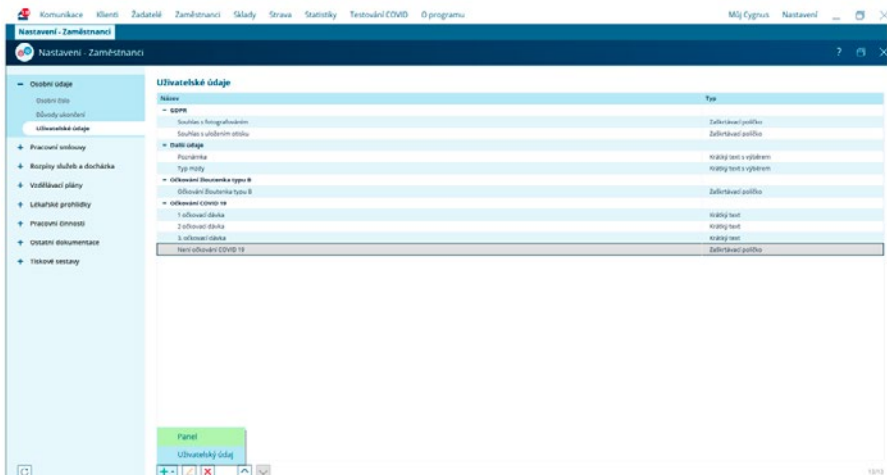
1. Nastavení – zaměstnanci

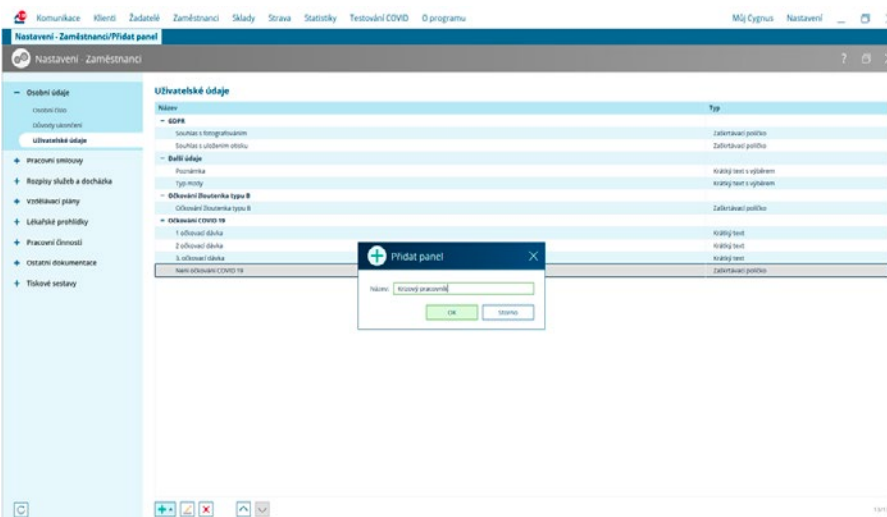
2. Osobní údaje – uživatelské údaje

3. Dole rozkliknout + a vybrat Panel

4. Vyplnit název Panelu

5. Označte si Krizový pracovník a znovu dáte + a kliknete na uživatelský údaj

The screenshot shows the 'Nastavení - Zaměstnanci' interface. On the left is a navigation menu with options like 'Osobní údaje', 'Pracovní smlouvy', and 'Tiskové sestavy'. The main area displays a table of 'Uživatelské údaje' with columns 'Název' and 'Typ'. The table contains several rows, including 'Krizový pracovník' which is highlighted with a red box. At the bottom left of the table area, there is a green box containing a '+' icon, indicating the action to add a new user record.

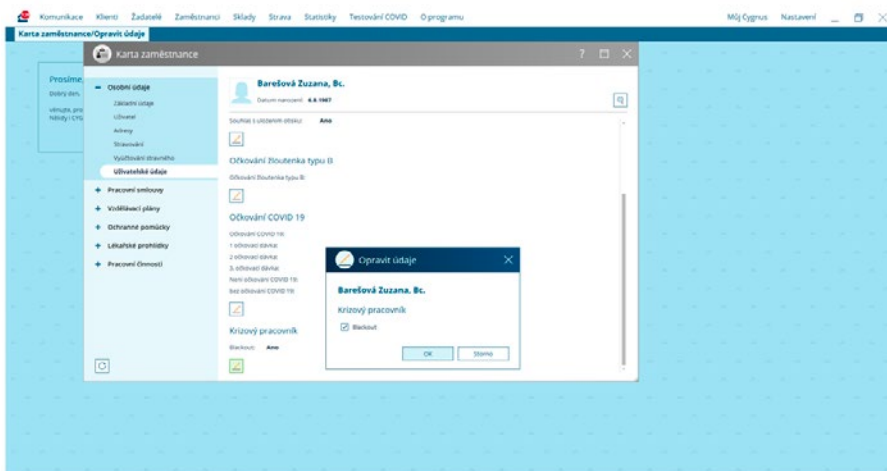
6. Vyplňte položky viz níže

This screenshot shows the 'Nastavení - Zaměstnanci/Přidat uživatelský údaj' interface. The 'Uživatelské údaje' table is visible in the background. A modal dialog titled 'Přidat uživatelský údaj' is open in the foreground, allowing for the entry of a new user record. The dialog fields are filled as follows:

Název	Typ údaje
Blackout	Záložková položka
Krizový pracovník	Záložková položka

The dialog also includes 'OK' and 'Storno' buttons at the bottom.

7. Poté již můžete zaškrtnávat přímo v kartě zaměstnance

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR

www.apsscr.cz

APSS ČR je největší profesní organizací sdružující poskytovatele sociálních služeb v České republice. Sdružuje téměř 1300 organizací a více než 2800 registrovaných služeb.

Asociace v rámci své činnosti:

- zastupuje a hájí zájmy svých členů u státních a ostatních zainteresovaných institucí, zejména předkládáním odborných stanovisek, kvalifikovanou oponenturou a iniciací a podporou žádoucí právní regulace sociálních služeb;
- zprostředkovává rozšiřování vědeckých a výzkumných poznatků do činnosti poskytovatelů sociálních služeb a předávání tuzemských i zahraničních odborných zkušeností svým členům;
- vyvíjí studijní, dokumentační, vzdělávací a expertní činnost;
- organizuje kongresy, odborné konference a vzdělávací programy;
- je pořadatelem již tradičního Týdne sociálních služeb ČR a výtvorné soutěže Šťastné stáří očima dětí, spoluorganizátorem ocenění Národní cena – Pečovatel/ka roku a soutěže Zlaté listy, držitelem licence E-Qalin pro ČR (model měření a zvyšování kvality) a správcem Značky kvality (systém externí certifikace zařízení).

Sekce a svazy Asociace:

Činnost sekcí a svazů probíhá na základě specifických potřeb členů Asociace.

Sekce:

- sekce terénních služeb;
- sekce ambulancí služeb APSS ČR;
- sekce sociálních služeb pro osoby bez domova;
 - sekce adiktologických služeb;
 - sekce služeb péče o ohrožené dítě;
 - sekce služeb pro rodinu;
- sekce pro náhradní rodinnou péči a SPOD;
- sekce nestátních poskytovatelů sociálních služeb.

Svazy:

- Profesní svaz sociálních pracovníků v sociálních službách;
- Profesní svaz zdravotnických pracovníků v sociálních službách.

APSS ČR je členem:

Vyšlo v listopadu 2022
1. vydání
40 stran
Vydala Asociace poskytovatelů
sociálních služeb České republiky
Vančurova 2904, 390 01 Tábor